

DORPSVISIE

Garsthuizen / Startenhuizen

2020-2030

COLOFON

De ontwikkeling van de dorpsvisie is mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van de Provincie Groningen

Dit is een uitgave van de Vereniging Voor Volksvermaken en Dorpsbelangen van Garsthuizen en Startenhuizen

Verschijningsdatum: 22-11-2019

Oplage : 20 stuks

Begeleiding door Groninger Dorpen (Daphne Wiebing)

Foto's: Wilma Steenhuis

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	1
Uitkomsten dorpsvisie 2010-2020	2
Belangrijkste ontwikkelingen sinds 2010.....	2
Waar zijn mooie resultaten geboekt	3
1. Voorzieningen en activiteiten	3
2. Veiligheid, verkeer en straatbeeld	4
Welke plannen gingen niet door?	5
1. Bereikbaarheid en verkeer	5
2. Jeugd betrekken bij verenigingsleven	5
Totstandkoming Dorpsvisie 2020-2030	6
1. Enquête in het dorp	6
2. Project in m'n Eendje (Sterk Vrijwilligers Werk)	6
3. Thema-Avond.....	6
Thema's & actiepunten	7
Per thema uitkomsten uit de enquête en actiepunten	7
1. Wonen en omgeving	7
Actiepunten Wonen en omgeving	7
2. Werken, verkeer & vervoer.....	8
Actiepunten werken.....	8
Actiepunten Verkeer & vervoer	8
3. Naar elkaar omkijken: Zorgzame activiteiten	9

Actiepunten Naar elkaar omkijken: Zorgzame activiteiten.....	9
4. Voorzieningen in Garsthuizen/Startenhuizen	10
Actiepunten voorzieningen in het dorp	10
5.Gemeentelijke voorzieningen	10
6.Lidmaatschap, verenigingen en vrijwilligers	11
Actiepunten Lidmaatschap, verenigingen en vrijwilligers	11
7.Veiligheid en problemen in de buurt	12
8.Media en digitale bereikbaarheid	12
Actiepunten:.....	12
Slotwoord.....	13
Conclusie	13
Prioriteitenlijst	14

Voorwoord

Afgelopen jaren is er weer hard gewerkt om ook deze dorpsvisie tot een goed einde te brengen. Net als bij de vorige visie zijn we gestart met een enquête. Hier is al veel informatie uit te halen. Als extraatje hadden we dankzij “Sterk Vrijwilligerswerk” op 11 mei 2019 bezoek van Rob Mulder die voor “In mijn eendje” een filmpje in onze dorpen heeft gemaakt. Hieruit is wel gebleken dat zonder vrijwilligers er bijna geen dorpsleven zou zijn.

Een nieuwe dorpsvisie is nodig als een soort van leidraad voor de gemeente Loppersum voor haar beleid voor Garsthuizen-Startenhuizen voor de komende jaren. Ook valt een gedeelte van Startenhuizen onder de gemeente Het Hogeland. Verder fuseert de gemeente Loppersum in 2021 met Appingedam en Delfzijl, dus al deze gemeentes zullen op de hoogte gebracht moeten worden van onze visie. Een dorpsvisie is een plan voor en door bewoners van een dorp ontwikkeld en gaat over de leefbaarheid van het dorp en de naaste omgeving. De wensen en ideeën, maar ook wie doet wat en wanneer. Met een nieuwe Dorpsvisie hebben we een middel in handen om aan overheden, fondsen en aan anderen zichtbaar te maken wat onze wensen en ideeën zijn om de leefbaarheid van de dorpen te vergroten.

Bij het maken van de dorpsvisie van 2010-2020 hebben we met stickers de belangrijkste actiepunten vastgesteld. En veel van de actiepunten van destijds hebben we kunnen realiseren. Dorpsgenoten en samenwerkingspartners zoals de gemeente hebben samengewerkt om de actiepunten uit de vorige visie te realiseren. Trots kunnen beide dorpen terugkijken op de ontwikkelingen die de afgelopen tien jaar plaatsvonden. Bij het maken van de dorpsvisie hebben we veel steun gehad aan Daphne Wiebing van Groninger Dorpen en hebben we op woensdag 11 september met de aanwezigen met “thematafels” gewerkt. In groepjes werd er gepraat over “wonen en omgeving”, “Verkeer en vervoer”, “Betrokkenheid bewoners: naar elkaar omkijken”, “Voorzieningen in het dorp” en “lidmaatschap verenigingen”. Iedereen kon opschrijven waar ze bij de onderwerpen aan dachten. Dus wensen, ideeën, dingen die goed gaan of verbeterd kunnen worden. Er zijn hierdoor een aantal leuke en interessante dingen boven water gekomen. Er is al zelfs een actiepunt waar mensen nu al van toegezegd hebben zich daarvoor sterk te willen maken. De avond heeft gelukkig veel opgeleverd om te kunnen gebruiken voor deze visie.

Hopelijk zal deze visie ook weer tot gevolg hebben dat er mensen zich in willen zetten voor de uitvoering van de plannen zodat ons dorp nog beter leefbaar zal worden.

Namens het bestuur van de Vereniging Voor Volksvermaken en Dorpsbelangen van Garsthuizen en Startenhuizen:

De werkgroep Dorpsvisie,

Marie-Lou Grégoire

Annet Bakker

Wilma Steenhuis

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN SINDS 2010

Sinds de ontwikkeling van de vorige dorpsvisie is het dorp in samenwerking met gemeente en provincie aan de slag gegaan om concrete actiepunten uit de visie 2010-2020 te realiseren. Een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen sindsdien worden hieronder genoemd. Tevens zijn hiermee ook de uitdagingen die er nog liggen voor de komende jaren in beeld gebracht.

De meeste dorpen in Groningen hebben een rijk verenigingsleven, met afwisselende periodes waarin vrijwilligers aantrekken of in schaarsten te vinden zijn. De afgelopen tien jaar is in Garsthuizen en Startenhuizen veel geïnvesteerd om verenigingen in de benen te houden. Het vraagstuk wat toen aan de orde was past bij de aanloop naar de huidige tijd waar structurele inzetbaarheid van vrijwilligers steeds lastiger te realiseren is. Om te zorgen dat het aantal verenigingen niet in aantal afneemt, hebben dorpsbewoners van Garsthuizen en Startenhuizen samen de schouders eronder gezet om actief bij te dragen aan vrijwilligersinzet. En niet zonder resultaat: 't Binhoes (dorpshuis) kan inmiddels rekenen op stabiele groep vrijwilligers die zorgdragen voor diverse activiteiten. Omdat een aantal verenigingen zijn opgeheven of in diepe slaap zijn gingen de inwoners van de beide dorpen opzoek naar nieuwe oplossingen om de bestaande activiteiten in stand te houden. Zo heeft de Vereniging Voor Volksvermaken en Dorpsbelangen (VVD) een grotere paraplu-functie gekregen. Er wordt nu veel gebruik gemaakt van commissies om een specifieke klus te klaren of voor hulp bij een activiteit. Bij het opheffen van de ijsvereniging bijvoorbeeld is de taak neergelegd bij de VVD. Ook worden mensen (vrijwilligers) vaker persoonlijk benaderd en hebben dan goed zicht op de (veelal kortdurende) taak die hun is gevraagd op zich te nemen.

Bewoners van beide dorpen kijken tevreden terug naar de activiteiten die tussen 2010-2020 in Garsthuizen en Startenhuizen door de verenigingen werden georganiseerd. Natuurlijk is niet iedereen uit het dorp betrokken. Dat hoeft ook niet. Wel was- en is het wenselijk dat mensen meedoen, in welke mate dan ook, zo gaven inwoners aan. De reuring in het dorp is namelijk een belangrijk onderdeel van de leefbaarheid.

Een minder mooie ontwikkeling, zo geven dorpsbewoners aan is het afbreken van de kerk. De dorpskerk stamde uit 1872. De kerk was een belangrijk ijkpunt voor Garsthuizen. Na verwoede pogingen van Stichting Restauratie Kerk Garsthuizen om een renovatie met herbestemming voor elkaar te krijgen is samen met Stichting Oude Groninger Kerken besloten om de kerk af te breken. Nu de nieuwe plannen er zijn om op de plaats van de kerk een kunstwerk te plaatsen zijn mensen weer positief gestemd. Mits het voldoet aan de wens om een herkenningspunt, centrale plek terug te brengen in het dorp. 'Een opvallend element dat het dorp in het landschap en het dorpscentrum in het bebouwingslint markeert' moet het worden. Ook voor dit onderdeel wordt door een commissie de schouders eronder gezet zodat er uiteindelijk iets moois gerealiseerd zal worden.

WAAR ZIJN MOOIE RESULTATEN GEBOEKT

1. VOORZIENINGEN EN ACTIVITEITEN

Dorpsbewoners gaven aan redelijk tevreden te zijn met het voorzieningenniveau. Al hebben Garsthuizen en Startenhuizen niet voor iedereen een toereikend aanbod. Het is lastig op te boksen tegen de grotere dorpen in de omgeving (zoals Middelstum), waar nog relatief veel voorzieningen zijn.

Op recreatief gebied wilde men graag meer mogelijkheden bieden om van de omgeving te genieten. Bijvoorbeeld door fiets- en wandelpaden te realiseren door de landerijen. Op 8 april 2011 is de werkgroep 'Ommetje' aan het werk gezet. Dit resulteerde in 4 wandelroutes, waarvan het officiële Ommetje op 1 juni 2012 werd geopend. Door omstandigheden is dit Ommetje ondertussen zelfs al weer van route veranderd.

Om jonge mensen naar het gebied te trekken, was Garsthuizen/Startenhuizen strijdlustig om samen met omliggende dorpen te zorgen voor het behoud van zwemgelegenheid in de gemeente Loppersum. Dankzij vele vrijwilligers floreert het zwembad in Loppersum tot op de dag van vandaag.

Er is tegemoet gekomen aan de wens om breder informatie beschikbaar te stellen in het dorpshuis. De bibliobus is "vervangen" door het boekenbalkon in het dorpshuis (bibliotheekfunctie). Boeken kunnen geleend worden als het dorpshuis open is. Zelfs als je het boek niet terugbrengt is dat niet erg. Als mensen boeken over hebben dan mogen deze worden aangeboden bij het dorpshuis.

Op 2 september 2016 vond de opening plaats van de klokkenstoel. Hierin hangt de kerkklok uit de kerk van Garsthuizen. De klokkenstoel is geplaatst op de begraafplaats van het dorp. Toch zien veel mensen de stoel later graag terug komen op het kerkhof middenin het dorp.

Tot slot is in 2017 de grote speeltuin in het dorp heropend nadat deze volledig gerenoveerd was. De bewoners van Garsthuizen en Startenhuizen zijn trots op de nieuwe aanwinst. Het is een mooie plek waar kinderen en jonge ouders samenkomen.

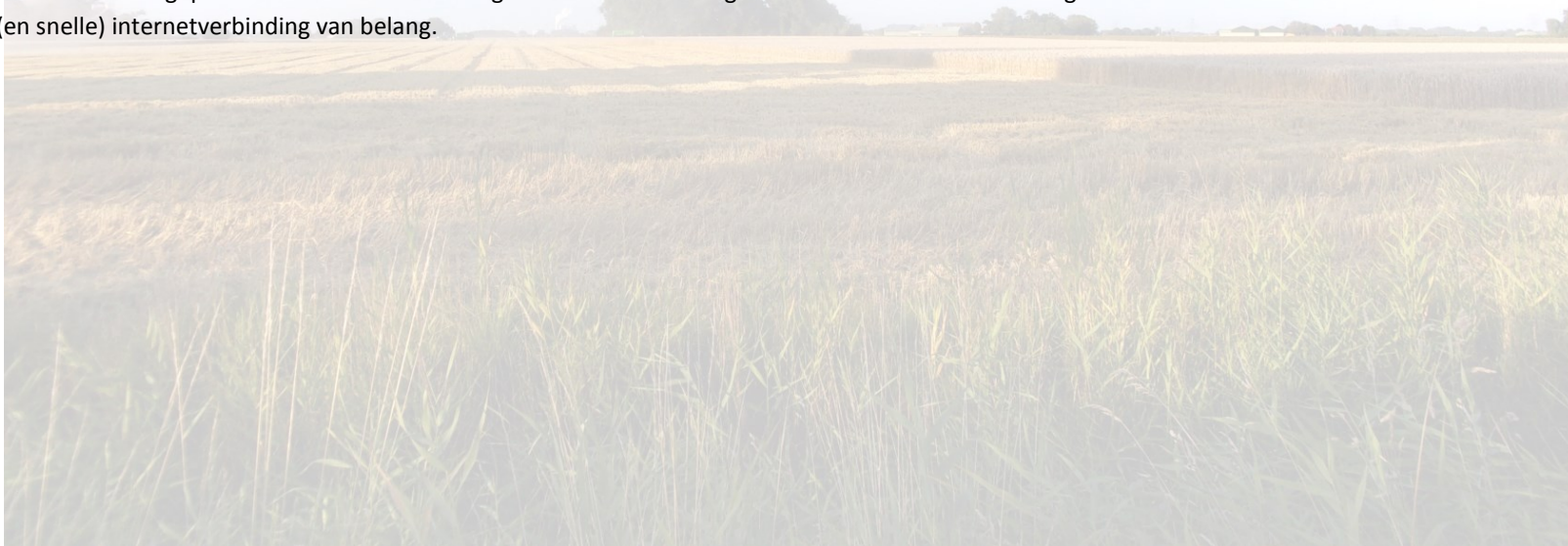
Klokkenstoel tijdens de opening

2. VEILIGHEID, VERKEER EN STRAATBEELD

In Garsthuizen/Startenhuizen is weinig sprake geweest van onveiligheidsgevoelens. Overlast van honden- en kattenpoep was echter een veel terug gehoord thema. Naar aanleiding hiervan ging in 2017 het project Loppersum Schoon van start. Inmiddels zijn er een blikvanger en een poepafvalbak er gekomen in Garsthuizen dankzij het project “Loppersum Schoon” van de gemeente. In goede samenwerking met de gemeente wordt naar veiligheid en overlast gekeken.

Op sommige plekken wordt te snel gereden in de dorpen. Dit is met name het geval bij het viaduct van Startenhuizen, op de Smydingheweg, Kuiperijweg en Karshofweg. Om de verkeersveiligheid te verhogen werd een verkeerscommissie in het leven geroepen. Zij hebben o.a. meegedaan mee - aan Veilig Verkeer Buurtlabel. Dit is in 2018 weer gestopt. De commissie heeft veel overlegd en geprobeerd te sturen waar mogelijk was om het verkeer langzamer te laten rijden. Zo zijn er uiteindelijk bloembakken op de straat gezet om als snelheidsremmer te werken. Uiteindelijk zijn in de gehele gemeente Loppersum door het project “agrologistiek” de dorpsentrees versmald aangelegd en is een snelheid van 30km/u ingesteld. De verkeerscommissie had in 2018 het idee dat er niet meer eer te behalen zou zijn en is er mee gestopt. In maart 2019 heeft de provincie een maximum snelheid van 60 km/u afgesproken onder het viaduct. De 80km weg vanuit Uithuizen, liep namelijk naadloos door in de 30km/h van Startenhuizen.

Momenteel is er een mast geplaatst zodat ook het buitengebied in staat wordt gesteld om van sneller internet gebruik te kunnen maken. Maar ook binnen de dorpen blijft een goede (en snelle) internetverbinding van belang.

WELKE PLANNEN GINGEN NIET DOOR?

1. BEREIKBAARHEID EN VERKEER

Er waren ideeën om een snelbus langs de Eemshaven te realiseren. 90% van de respondenten die de enquête voor de dorpsvisie 2010 – 2020 invulden vonden dit een goed idee. In 2011 strandde de plannen voor de realisatie van de snelbus weer, vanwege de uitgebleven medewerking van de provincie. Ook de fietspadaanduiding bij de afrit Eemshavenweg in overleg met de provincie is niet gerealiseerd.

2. JEUGD BETREKKEN BIJ VERENIGINGSLEVEN

Eén van de actiepunten uit de dorpsvisie 2010 – 2020 was om de jeugd te motiveren tot het organiseren van jeugdactiviteiten in- en rondom het dorpshuis. Dat bleek moeilijker dan gedacht. Daarom is dit actiepunt nog niet van de grond gekomen. Er is budget zodat de jeugd zelf dingen kan en mag organiseren, helaas is er niemand die hier aan wil beginnen. Of het nu komt dat de dorpen geen eigen school meer heeft en dat, na de basisschool, kinderen uiteindelijk weid verspreid een vervolgonderwijs gaan doen? Er is in elk geval niet een hechte groep kinderen die elkaar blijft opzoeken binnen onze dorpen. Er kan geconcludeerd worden dat de meeste tieners het niet spannend genoeg vindt in hun eigen dorp en activiteiten elders gaan doen.

Zomerfeest 2019

Totstandkoming Dorpsvisie 2020-2030

Om tot een nieuwe dorpsvisie te komen met concrete actiepunten is een drietal activiteiten georganiseerd. Allereerst is dorps breed een enquête verspreid. Een tweede activiteit is het project In m'n Eendje. Dit project werd geïnitieerd vanuit Groninger Dorpen in samenwerking met Sterk Vrijwilligerswerk. Rob Mulder, van Grandioos Groningen, zorgde voor een ludieke aanpak in het dorp om nieuwe contacten en verbindingen tussen dorpsgenoten aan te zwengelen. Een vervolg hierop was een georganiseerde bewonersbijeenkomst. Zodat dorpsbewoners ook daadwerkelijk konden meepraten over nieuwe actiepunten voor de geactualiseerde dorpsvisie. De activiteiten worden hieronder besproken.

1. ENQUÊTE IN HET DORP

De enquête waarin uiteenlopende thema's aan bod komen is verspreid onder de inwoners van Garsthuizen en Startenhuizen. De vragenlijst konden de mensen digitaal via de website www.garsthuizen.info invullen. Het was ook mogelijk om een papieren versie in te vullen. In beide gevallen was de enquête anoniem. De formulieren zijn huis aan huis uitgedeeld (1 per adres) zodat alle inwoners (van 12 jaar en ouder) hun mening konden geven. De vragenlijst heeft veel overeenkomsten met de enquête die eerder werd verspreid. Op deze manier konden uitkomsten gemakkelijk met elkaar vergeleken worden. In totaal vulden 54 inwoners de enquête in. Met ongeveer 220 inwoners heeft 25% van de inwoners (boven de 16 jaar) de enquête ingevuld. Dit is een redelijke afspiegeling van de dorpen.

2. PROJECT IN M'N EENDJE (STERK VRIJWILLIGERS WERK)

Leunen op vrijwilligers is ten alle tijden een welkome aanvulling voor het bestaansrecht van de verenigingen. Maar het vinden van mensen die zich langdurig willen inzetten is in Startenhuizen en Garsthuizen lastig. Het project biedt aanknopingspunten om met een hernieuwde energie en (hopelijk) meer vrijwilligers in de toekomst het dorp leefbaar te houden. Een middag filmen en de gesprekken die Rob opgang brengt zijn bedoeld om de juiste dynamiek in het dorp te creëren. Afsluitend werden de eigen beelden en verhalen van dorpsbewoners over het vrijwilligerswerk tijdens een grote bijeenkomst gedeeld. De patat en snacks in het dorps huis en de getroffen voorbereiding door vrijwilligers droegen bij aan een feestelijke dag. Hiermee waaide een nieuwe wind door het dorps huis, en waren het onderling en delen van wensen waren iets waar VVV/D wat mee kon.

3. THEMA-AVOND

Een derde activiteit was de thema-avond die in de zomer van 2019 plaatsvond. Tijdens deze avond werden enquêteresultaten besproken en gingen de aanwezigen aan de slag om actiepunten te verzamelen voor de meest relevante thema's. De aanwezigen konden deelnemen aan de thematafels die aansloten bij hun interesse. Op post-its werden kansen en mogelijkheden opgeschreven. Met elkaar werd verkend welke acties en ideeën een vervolg zouden kunnen krijgen. Wat heeft kans van slagen? Wat zou je waar met wie willen? En waarom is het actiepunt belangrijk in jouw ogen? Nadat thematisch actiepunten werden geclusterd werd per groepje een centrale terugkoppeling gegeven.

PER THEMA UITKOMSTEN UIT DE ENQUÊTE EN ACTIEPUNTEN

Wonen en omgeving, werken, de gemeenschap, voorzieningen, ontspanning en recreatie en veiligheid. Dit zijn allemaal thema's die invloed hebben op de leefbaarheid in de dorpen. Deze thema's worden hier met hun mogelijkheden en uitdagingen beschreven. Per thema is in samenspraak met de werkgroep ook een doelstelling(en) geformuleerd met daaraan gekoppeld een tweetal actiepunten.

1. WONEN EN OMGEVING

De waardering voor de woonomgeving is volgens de uitslag van de enquête hoog. 98% van de respondenten geven aan prettig in Garsthuizen en Startenhuizen te wonen. Over het algemeen wonen mensen in Garsthuizen/ Startenhuizen vanwege de rust, toegankelijkheid en de relatief goede verbinding met de stad. Een paar respondenten geven in de open antwoorden aan dat zij er zijn komen wonen vanwege de gunstige woningmarkt. In de introductietekst onder het thema wonen werd genoemd dat mensen op latere leeftijd wegtrekken naar de dorpen waar meer voorzieningen zijn. Op het moment dat mensen niet meer zelf hun eigen huis of tuin kunnen onderhouden, dan vertrekken ze liever. Dat is wat in de enquête veelvuldig wordt aangegeven. Mensen geven ook aan te willen vertrekken wanneer de zelfstandigheid achteruit gaat (hulpbehoevendheid toeneemt), men afhankelijk wordt van voorzieningen die het dorp niet biedt, zoals goed geregeld vervoer. Ook wordt een paar keer genoemd dat mensen zich zorgen maken over de aardbevingsschade en het instorten van de eigen woning.

Ongeveer 17% van de mensen wonende in één van beide dorpen, wil graag in aanmerking komen voor nieuwbouw. Ongeveer driekwart van de respondenten geeft aan dat de aardbevingsproblemen afbreuk doet aan het woongenot. Tot

slot wil 20% van de mensen graag een nieuw huis bouwen in Garsthuizen of Startenhuizen. In de openantwoorden geven meerdere respondenten aan dat het wenselijk is om bomen te planten langs de straatkant, bijvoorbeeld om wandel-fietspaden te scheiden van de autoweg. Onderhoud groenvoorziening, daar is men (52%) tevreden over.

Doelstelling: Samen met de bewoners wil de VVV/ D zorgdragen voor het woongenot van de inwoners van Garsthuizen en Startenhuizen. De komende tien jaar wil VVV/D in samenwerking met de gemeente Loppersum (straks gemeente Eemsdelta) werken aan ideeën en plannen die inwoners ook op latere leeftijd de mogelijkheid biedt prettig te kunnen blijven wonen in Garsthuizen en Startenhuizen.

ACTIEPUNTEN WONEN EN OMGEVING

- **Nieuwbouw voor vervanging, geen schaalvergroting in het dorp (= geen draagvlak voor)**
- **Klokkenstoel terugplaatsen naar kerkhof**
- **Geen bomen langs het Coolmanspad! (na de huizen wel)**
- **Geluidsscherm langs de Eemshavenweg, Combineren met zonnepanelen**

2. WERKEN, VERKEER & VERVOER

De antwoorden die gegeven zijn op de vraag of mensen binnen een straal van 25 km van de dorpen werken is heel divers. 20% van de respondenten werkt binnen deze straal. Iets meer dan de helft geeft aan vooral met de auto naar het werk te gaan. De regeling van openbaarvervoer wordt nog steeds niet optimaal bevonden in Garsthuizen en Startenhuizen. Ongeveer 40% van de mensen beoordeelt het woon-werk vervoer als onvoldoende. Dit heeft deels te maken met het beperkte busvervoer van- en naar de dorpen. 25% geeft aan dat de landelijke omgeving een goede plek biedt om een eigen bedrijf te starten of werken vanuit huis mogelijk maakt. Nagenoeg iedereen vindt het dan ook zeer positief dat binnen de gemeente kleine bedrijfjes worden gestart. De gemeente zou de bedrijvigheid kunnen stimuleren, het is zelfs haar taak zegt 69% van de respondenten. De gemeente zou de ondernemers tegemoet kunnen komen door handhaving van vestigingsregels, door mensen wegwijs te maken in de regelgeving, duidelijkheid verschaffen over de mogelijkheden, sneller te handelen, regelgeving rondom vergunningen versoepelen, financiële ondersteuning te bieden, te adverteren en het gebied met haar ondernemers op de kaart te zetten. Men is ook van mening dat lokale ondernemers in gezamenlijkheid meer voor het dorp kan betekenen.

Doelstelling: Het is belangrijk om contact met ondernemers te onderhouden en actuele onderwerpen en wensen met betrekking tot ondernemerschap bespreekbaar te maken.

ACTIEPUNTEN WERKEN

- **Bedrijven aan huis stimuleren! (mits: binnen de geluidsnormen etc.)**
- ..

Een groot deel van de mensen maakt geen gebruik van het busvervoer. Echter zijn ongeveer een derde van de mensen ontevreden over hoe het openbaar vervoer geregeld is in- en rondom de dorpen. Bijna de helft van de respondenten geeft aan dat er voldoende fiets- voetpaden in het dorp zijn -. De plekken waar een dergelijk pad gemist wordt is bij een deel van de Smydingheweg (zowel fiets- als voetpad), een fietspad tussen Garsthuizen en Stedum (maakt het fietsen in het donker fijner). Ook de weg naar Loppersum is erg gevaarlijk wordt gezegd. Hier wordt er veel door dorpelingen gewandeld (rondje Garsthuizen via Coolmanspad), maar ook gefietst naar Loppersum. Een separaat fiets/wandelpad zou op deze route zeer wenselijk zijn. Dit laatste bevordert ook het woon/werkverkeer per fiets (nu te gevaarlijk). Heel vroeger was er ook een voetpad (kerkpad) vanaf het Coolmanspad naar de molen. Wat zou dat mooi zijn als hier weer een voetpad aangelegd kan worden. Opmerkingen over voetpaden in algemeen zijn: voetpaden zijn te smal voor rollator/wandelwagens en ze zijn slecht onderhouden (40% geeft dit aan).

Doelstelling: Het is belangrijk dat inwoners van Garsthuizen en Startenhuizen gemakkelijk naar hun werk en terug kunnen komen. Daarom is het noodzakelijk dat gezamenlijk een oplossing wordt gevonden wanneer het vervoer een probleem wordt.

ACTIEPUNTEN VERKEER & VERVOER

- **Electrische leenauto voor het dorp introduceren (wordt al aan gewerkt!)**
- **Een lijntaxi tot aan je huis organiseren.**
- **Een ritje voor een ander! Krachten bundelen, veel auto's zijn ongebruikt. Bijv. Schaatsen in Karding (zo komt de ijsbaan naar Garsthuizen)**
- **Verbod vrachtwagens invoeren**
- **Fietsstroken aanleggen (bescherming van fietsers)**
- **Voetpaden aanleggen (binnen de bebouwde kom)**

3. NAAR ELKAAR OMKIJKEN: ZORGZAME ACTIVITEITEN

In beide dorpen ervaart men veel saamhorigheid. Over de vraag of mensen naar elkaar omkijken is het antwoord snel gegeven. Bijna unaniem vinden mensen dat er naar elkaar wordt omgekeken. Driekwart van de respondenten vindt de dorpsbinding, het dorpsgevoel erg belangrijk. En veel mensen geven aan dat het gemakkelijk is om met elkaar in contact te komen. 20% van de respondenten heeft er niet zo'n mening over.

ACTIEPUNTEN NAAR ELKAAR OMKIJKEN: ZORGZAME ACTIVITEITEN

- **Klusloket & WhatsApp plus "We gaan diensten en spullen delen": Samen uitbesteden klussen**
- **Combi glazen wasser: Ik zoek een glazenwasser voor mijn ramen. De glazenwasser van verderop wil de glazen van de straat mee wassen**
- **Boodschappen service: collectief boodschappen doen / Combi glazenwasser**
- **Zorgloket, iedere woensdagochtend het dorpshuis openstellen**
- **Je kunt er je vraag kwijt. Vrijwilliger kijkt op de lijst: wie kan wat betekenen voor de ander? Hiervoor is al een commissie opgericht .**
- **Betrokkenheid inwoners: De mensen persoonlijk benaderen en enthousiasmeren**
- **Een huiskamercafé (afkijken bij Westeremden)**
- **Een welkomstbrief voor nieuwe inwoners**

Zomerfeest 2019 "Middelleeuws genieten"

4. VOORZIENINGEN IN GARSTHUIZEN/STARTENHUIZEN

Als de dorpen energieneutraal zouden worden (iets meer dan de helft ziet hier kansen in) dan gaat de voorkeur van mensen grotendeels uit naar een energieneutraal dorp op zonne-energie. In de top 2 en 3 worden windenergie en een warmtepomp genoemd als bijdragende voorziening voor een energieneutraal dorp. Sinds een paar jaar is al een energielcommissie. Zij hebben als eens de mogelijkheid geboden om een warmtescan aan je huis te maken. De commissie had op den duur het gevoel alleen nog maar te vergaderen en andere "energie"bijeenkomsten bij te wonen en hebben hun activiteiten daarom op een lager pitje gezet.

86,5% van de respondenten geeft aan dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de gemeente en inwoners om de speelvoorzieningen in het dorp te onderhouden. 31,4% wenst een groter aanbod van speelvoorzieningen voor de dorpen. Ongeveer hetzelfde aantal mensen wil graag een groter aanbod creatieve cursussen, dat zou het aantrekkelijker maken om in Garsthuizen/Startenhuizen te komen wonen.

Doelstelling: Het werven van leden en activeren van vrijwilligers is een gezamenlijke opgave van de inwoners van Garsthuizen en Startenhuizen. Maar VVV/D zet zich in om onderlinge contacten en betrokkenheid waar nodig te versterken.

ACTIEPUNTEN VOORZIENINGEN IN HET DORP

- Een jeu de boules baan in het dorp / pool & biljart tafel
- Een hondenspeelveld / extra prullenbakken voor hondenpoepzakjes
- Hondengedragscursus organiseren (tegen poep en geblaf)
- Samen volley- / voetbal op het speelterrein – een team samenstellen
- Openbaar fitness apparaten (rol voor de gemeente?)
- Collectieve energievoorziening

5. GEMEENTELIJKE VOORZIENINGEN

De gemeente Loppersum biedt een aantal gemeentelijke voorzieningen aan de inwoners van Garsthuizen/ Startenhuizen. In de vragenlijst konden respondenten aangeven of zij (zeer)tevreden of (zeer)ontevreden zijn over de volgende gemeentelijke voorzieningen:

- 1) Openbaar groen (66,7% = (zeer) tevreden, 27,8% is ontevreden);
- 2) Communicatie met burgers (61,2% = (zeer) tevreden, overige respondenten zijn minder tevreden);
- 3) Huisvuil (meer dan de helft van de respondenten is tevreden over de organisatie, 30% is ontevreden);
- 4) Klein chemisch afval (60% = tevreden, 40% = ontevreden);
- 5) Openbare verlichting en onderhoud riolering (70% = (zeer)tevreden, 30% = ontevreden);
- 6) Openingstijden gemeentehuis of gemeentelijke diensten (meer dan 80% = tevreden);
- 7) Gescheiden afval (40% is niet tevreden).

Al met al geldt voor de meeste bovenstaande gemeentelijke voorzieningen dat het overgrote gedeelte van de respondenten tevreden is. Kortom: er zijn geen hele afwijkende resultaten zichtbaar geworden uit de vragenlijst. Wel kan de gemeente haar beleid hier en daar aanscherpen.

Actiepunten gemeentelijke voorzieningen

- VVV/D geeft met de weergegeven resultaten in de dorpsvisie een terugkoppeling aan de gemeente
- Onderhoud van het haventje, inclusief vissteigers moet naar hoger niveau
- In overleg met VVV/D kan de gemeente Loppersum de komende jaren sturen op een hogere tevredenheid van inwoners van Garsthuizen/Startenhuizen
- Onderhoud van 't Binhoes verdient aandacht
- Subsidie op het oud papier (verenigingen profiteren hiervan)
- Vraag aan de gemeente om dit te blijven faciliteren

Thema's & actiepunten

6. LIDMAATSCHAP, VERENIGINGEN EN VRIJWILLIGERS

Wekelijks komen mensen in 't Binhoes (40,7%), 40% van de mensen komt iedere maand of jaarlijks in het dorps huis. 20% komt nagenoeg nooit in 't Binhoes. Zoals in de vragenlijst vermeldt staat wordt het dorps huis door een vrijwilligersgroep draaiende gehouden. 41,5% is op dit moment vrijwilliger voor het dorps huis. 13% wil wel iets doen en 45,3% geeft aan geen vrijwilliger te willen zijn voor het dorps huis.

Op het gebied van sport missen respondenten een vereniging. Andere wensen voor het dorp zijn: iets organiseren op het gebied van muziek, gymnastiek en

bewegen op muziek, een sjoelclub en sport voor ouderen.

Doelstelling: Omdat het dorps huis een centrale rol in het dorp vervult, is het belangrijk dat de continuïteit van activiteiten en vrijwillige bijdragen gewaarborgd blijven.

ACTIEPUNTEN LIDMAATSCHAP, VERENIGINGEN EN VRIJWILLIGERS

- Verenigen werken samen en dit moet zo blijven: Commissies (oud papier, zomerfeest, dorps huis, etc.)
- Bezettingsgraad speelterrein vergroten
- Gluren bij de burens! Organiseren
- Kroegentocht: aantal huizen worden opengesteld als kroeg
- Jeugd in het bestuur, jeugd betrekken bij activiteiten
- Kortdurende workshops in het dorp organiseren / Spelavonden organiseren

't Binhoes

7. VEILIGHEID EN PROBLEMEN IN DE BUURT

17% van de respondenten voelt zich weleens onveilig in Gasthuizen/Startenhuizen. 55% voelt zich dat nooit. Overlast van jongeren komt niet tot nauwelijks voor. Ongeveer 10% van de respondenten vindt dat het vaak voorkomt dat woningen slecht onderhouden worden. Met de toename van het verkeer op deze weg is ook in de spitsuren de geluidsoverlast behoorlijk toegenomen. 20% van de respondenten ervaart geluidsoverlast, 37% helemaal niet.

Overlast van omwonenden of burens, dat is niet aan de orde. Er ligt weleens rommel op straat, zo ervaart 10% dit. Vernielingen in de buurt of graffiti zijn er nagenoeg niet.

Hondenpoep in Garsthuizen/Startenhuizen daar liggen de cijfers wat anders. 35,8% vindt dat dit vaak voorkomt, specifiek langs het Coolmanspad. Als overige problemen worden in de openantwoorden genoemd: rommel op aanvoer/afvoer wegen, zwaar vrachtverkeer en landbouwvoertuigen, geluidsoverlast van de Eemshavenweg.

Doelstelling: VVV/D zet zich in om samen met de gemeente deze problematiek bij de Provincie kenbaar te maken en ook nieuwe metingen te laten uitvoeren.

ACTIEPUNTEN:

- **Aanleggen van een natuurlijke geluidswal (of in de vorm van rechtopstaande panelen die energie kunnen leveren), begroeiing langs de Eemshavenweg en/of geluidsarm asfalt.**

8. MEDIA EN DIGITALE BEREIKBAARHEID

Garsthuizen/Startenhuizen maakt van diverse nieuwsmedia gebruik. Zo bestaat er voor dorpingen een maandelijkse nieuwsflyer en een kwartaaluitgave van de dorpskrant, de Roegkòp (hier moet je op geabonneerd zijn).. Inmiddels worden activiteiten ook goed bekend gemaakt via sociale media, een dorps-app en de dorpswebsite www.garsthuizen.info. De internet bereikbaarheid/snelheid is toegenomen, maar laat nog hier en daar te wensen over. De VVV/D streeft naar een snelle digitale verbinding op het platteland dat niet alleen voor haar inwoners maar ook voor de diverse (agrarische) bedrijvigheid van groot belang is!

ACTIEPUNTEN:

-

CONCLUSIE

Mensen in Garsthuizen/Startenhuizen houden van de rust en de sfeer. Het is een gezellig dorp en er is saamhorigheid. 'Het is zo fijn dat je samen dingen mag doen, maar dat het je niet wordt aangerekend als je niet meedoet'. Kortom, mensen zijn zeer tevreden over de ligging van het dorp, de dorpsmentaliteit en hoe het landschap is ingericht (mooie uitzichten!).

Verbeteringen voor Garsthuizen en Startenhuizen zijn er op het gebied van snelheid verkeer (dat werd ook in 2009 veel genoemd), aandacht voor hondenpoep en geluidsoverlast. En er is een wens om meer samen te doen. In de dorpen kun je niet meer wonen wanneer huizen in elkaar storten door aardebevingen, de inwoners te veel afhankelijk worden van hulp van anderen (niet meer mobiel zijn etc.) en wanneer de gemeenschapszin verdwijnt.

"Vooral belangrijk is dat wat we hebben behouden kan blijven!" En dat de gemeente ons ondersteunt zodat we ons kunnen bedruipen. Wij zijn een kleine gemeenschap en het is niet mogelijk om het met zijn allen op te brengen. Daar hebben we ook anderen voor nodig.

DE RUIMTE EN RUST, FIJNE WOONOMGEVING, FIJNE MENSEN, VERTROUWD, DICHT BIJ DE STAD, MOOI KLEIN, GEMOEDELIJK, OPEN LANDSCHAP, GEZELLIG, VERSCEIDENHEID INWONERS, KARAKTERISTIEK, LANDELIJK, BEREIDHEID BIJDRAGE MENSEN, INZET DORPSBEWONERS, DE STILTE EN HET UITZICHT, GEVOEL VAN VRIJHEID, VRIENDELIJK GEHUCHT, VERBONDENHEID, SAAMHORIGHEID, AARDIGE MENSEN EN TOCH OP ZICHZELF, OVERZICHTELIJK, VEILIG. UITSPRAKEN: "IK HOUD VAN HET OPEN LANDSCHAP". "ALS DE SOCIALE BINDING ZOU VERDWIJNEN, TEN KOSTE VAN DE GEMEENSCHAPSZIN DAN VERTREK IK".

PRIORITEITENLIJST

THEMA	ACTIE	VERANTWOORDELIJK
Wonen en omgeving	Nieuwbouw voor vervanging, geen schaalvergroting in het dorp	Gemeente
	Klokkenstoel terugplaatsen naar kerkhof	Werkgroep kerkterrein / VVV/D
	Geen extra bomen langs het Coolmanspad	gemeente
	Geluidsscherm langs de Eemshavenweg, combineren met zonnepanelen	Gemeente / energielcommissie
Werken, verkeer & vervoer	Electrische deelauto	gemeente
	Lijntaxi tot aan huis, verbod vrachtwagens (geen bestemmingsverkeer)	gemeente
	voetpaden verbeteren en aanleggen en fietsstroken buiten de bebouwde kom	gemeente
Zorgzame activiteiten	Betrokkenheid inwoners: De mensen persoonlijk benaderen en enthousiasmeren	Alle actieve groepen
	Klusloket & WhatsApp plus "We gaan diensten en spullen delen": Samen uitbesteden klussen	Werkgroep?
	Een huiskamercafé (afkijken bij Westeremden)	Een activiteitencommissie ?
	Zorgloket, b.v. iedere woensdagochtend het dorps huis	Werkgroep Zorgloket gestart
Voorzieningen in het dorp	Een jeu de boules baan in het dorp	Jeu de boules commissie
	Een hondenspeelveld / extra prullenbakken voor hondenpoepzakjes	X / gemeente
	Hondengedragscursus organiseren (tegen poep en geblaf)	Werkgroep ?
	Samen volley- / voetballen in speeltuin- een team samenstellen	Kan iedereen doen
	Openbare fitness apparaten	Gemeente / VVV/D
	Collectieve energievoorziening	Energielcommissie/ Zonnedorpen
	VVV/D geeft met de weergegeven resultaten in de dorpsvisie een terugkoppeling aan de gemeente	VVV/D
	Onderhoud van het haventje, inclusief vissteigers moet naar hoger niveau	Gemeente
Gemeentelijke voorzieningen	In overleg met VVV/D kan de gemeente de komende jaren sturen op een hogere tevredenheid van inwoners van Garsthuizen/Startenhuizen	Gemeente / VVV/D
	Onderhoud van 't Binhoes verdient aandacht	Stichting Dorps huis / gemeente
	Oud papier mogen ophalen met subsidiegarantie	Gemeente
	Verstrekken subsidies t.b.v. leefbaarheid	Gemeente
	Aanleggen van een natuurlijke geluidswal (of in de vorm van rechtopstaande panelen die energie kunnen leveren), begroeiing langs de Eemshavenweg en/of geluidsarm asfalt	Gemeente / provincie

